

Protokół

z XXX posiedzenia Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

14 stycznia 2021 roku

Zalecenia

- Współpraca międzyregionalna -

1. **Walka z pandemią COVID-19:** Komisja zauważa, że zarówno Polska, jak i Niemcy zostały poważnie dotknięte pandemią COVID-19 i stoją w obliczu podobnych, krótko- i długoterminowych wyzwań. Po obydwu stronach granicy utworzono dodatkowe miejsca do leczenia pacjentów z COVID-19. Rozpoczęły się również programy szczepień. Ważne jest, aby mobilizować społeczeństwo do wykonywania szczepień.

Komisja zauważa również, że w Niemczech znany jest problem niedoboru personelu medycznego, zwłaszcza w obszarze pielęgniarstwa na oddziałach intensywnej terapii. Wyzwanie to staje się stopniowo widoczne także w Polsce. Imigracja wykwalifikowanych pracowników medycznych rozwiąże ten problem tylko w ograniczonym zakresie. W przyszłości decydujące znaczenie będzie więc miało zainteresowanie większej liczby młodych ludzi zawodami związanymi z opieką medyczną i zwiększenie świadomości społecznej, że dobre pielęgniarstwo jest podstawą odpowiedniej opieki medycznej.

2. **Współpraca międzyregionalna w okresie pandemii:** Komisja z satysfakcją przyjmuje fakt, że niemieckie i polskie regiony również w czasie pandemii wymieniają się informacjami i wiedzą oraz pomagają sobie, zapewniając wsparcie materialne w przypadkach konkretnego zapotrzebowania. Komisja pochwala zamiar międzyregionalnej wymiany dobrych praktyk w zakresie kontroli i zapobiegania pandemii oraz rozwijania profesjonalnego dialogu w dziedzinie zdrowia w ramach kompetencji regionalnych.

Komisja podkreśla, że kapitał zaufania utworzony między regionami niemieckimi i polskimi jest ważnym zasobem w czasach kryzysu. Ważne jest, aby skutecznie komunikować się, koordynować działania oraz - w razie potrzeby - zapewniać solidarność i wsparcie. Polsko-niemieckie partnerstwa regionalne również dowiodły swojej trwałości podczas pandemii COVID-19, wnosząc tym samym ważny wkład w dobre polsko-niemieckie sąsiedztwo w Europie.

- Współpraca przygraniczna -

3. **Pandemia COVID-19:** Komisja dostrzega fakt, że skutki pandemii COVID-19 w znacznym stopniu dotknęły społeczność pogranicza, gminy przygraniczne

i euroregiony. Komisja podkreśla znaczenie dobrej współpracy i komunikacji transgranicznej, zwłaszcza w czasach kryzysu, dla polsko-niemieckiego obszaru przygranicznego. Komisja wzywa do wspierania i korzystania zarówno ze sprawdzonych, jak i nowych kanałów komunikacji.

4. **Ratownictwo medyczne:** Komisja przyjmuje z zadowoleniem podpisanie dnia 29 września 2020 r. w Szczecinie pierwszego porozumienia regionalnego dotyczącego wdrożenia w życie Umowy Ramowej między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o współpracy transgranicznej w ratownictwie medycznym, w obszarze obejmującym województwo zachodniopomorskie i powiat Vorpommern-Greifswald. Komisja ponownie wyraża oczekiwanie, że uzgodnienia pomiędzy pozostałymi partnerami zostaną wkrótce zakończone i dojdzie do zawarcia kolejnych porozumień wykonawczych, dotyczących realizacji Umowy Ramowej.

5. **Straż pożarna:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje zakończenie prac nad *Instrukcją metodyczną udzielania pomocy przez jednostki straży pożarnej w polsko-niemieckim obszarze przygranicznym* w ramach Grupy Roboczej ds. realizacji porozumień o wzajemnej pomocy podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych poważnych wypadków w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych Saksonii, Meklemburgii – Pomorza Przedniego i Brandenburgii oraz Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie. Instrukcja metodyczna ma zastosowanie również w razie zdarzeń poniżej progu katastrofy. Komisja zatwierdza dokument i rekomenduje jego stosowanie w obszarze przygranicznym.

Komisja opowiada się za kontynuowaniem prac Grupy Roboczej, co pozwoli na odbywanie regularnych i bezpośrednich kontaktów przedstawicieli właściwych służb z Polski i Niemiec oraz umożliwi wdrożenie Instrukcji metodycznej do stosowania. Dalsza działalność Grupy Roboczej pozwoli także na szybkie reagowanie na zaistniałe problemy oraz bezpośrednie formułowanie wniosków.

6. **Współpraca na pograniczu:** Komisja docenia projekty współpracy na pograniczu polsko-niemieckim, jak np. Frankfurcko-Słubickie Centrum Kooperacji, które w sytuacjach kryzysowych udziela obywatelom po obu stronach granicy aktualnych informacji i pomaga w rozwiązywaniu problemów w nagłych sytuacjach.

– Zagadnienia gospodarki przestrzennej –

7. **Wizja obszaru powiązań:** Komisja przyjmuje z zadowoleniem aktywną współpracę w dziedzinie planowania przestrzennego i rozwoju. Komisja odnotowuje, że zapisy Wspólnej Koncepcji Przyszłości 2030 dla polsko-niemieckiego obszaru powiązań znajdują swoje odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych i planistycznych opracowywanych na wszystkich poziomach zarządzania.

Komisja wyraża ponadto zadowolenie z postępu prac grupy roboczej ds. wdrożenia Wspólnej Koncepcji Przyszłości nad opracowaniem mapy powiązań kolejowych dla obszaru pokrywającego się z obszarem współpracy „Partnerstwa Odra”. Komisja podkreśla dużą wartość informacyjną zgromadzonych już dotąd danych, które mogą być dobrym i użytecznym materiałem dla formułowania dokumentów strategicznych

i planistycznych na wszystkich poziomach zarządzania. Komisja z zadowoleniem odnotowuje zamiar zapewnienia stałego aktualizowania danych gromadzonych w geoportalu mapy kolejowej, również po zakończeniu realizacji zleconego zadania.

Komisja przyjmuje informację o przyjęciu Agendy Terytorialnej 2030, stanowiącej nowy dokument rozwoju przestrzennego dla obszaru europejskiego. Komisja podkreśla przy tym szczególną rolę prezydencji niemieckiej w dokończeniu kompleksowego europejskiego dialogu przeprowadzonego w ramach tworzenia tego dokumentu, jak również aktywną rolę Polski jako partnera w tym procesie.

Komisja wysłuchiwała informacji na temat projektu pilotażowego do Agendy Terytorialnej 2030 dotyczącego badania wpływu terytorialnego polityk publicznych, który będzie dotyczył m.in. obszaru powiązań polsko-niemieckich. Projekt, którego celem jest umożliwienie lepszego zrozumienia wpływu różnych strategii, polityk i dyrektyw na poszczególne terytoria dostarczy danych przydatnych w kształtowaniu polityk i podejmowaniu decyzji. Wyniki przyczynią się do wzmocnienia potencjału w zakresie budowania strategii rozwojowych na różnych poziomach zarządzania i w różnych sektorach. Komisja wyraża poparcie dla udziału przedstawicieli Komitetu Gospodarki Przestrzennej w realizacji tego projektu pilotażowego, jak również w nowym modelowym przedsięwzięciu ładu przestrzennego (MORO), w ramach którego transgraniczne struktury i procesy zintegrowanego planowania mają być rozwijane w pięciu projektach na polsko-niemieckim obszarze powiązań, opracowując rozwiązania dla wyzwań dotyczących gospodarki przestrzennej.

Komisja potwierdza, że systematyczna współpraca w zakresie planowania przestrzennego i rozwoju przyczynia się do skutecznej koordynacji rozwoju wspólnego obszaru powiązań, w szczególności do wzmocnienia konkurencyjności, spójności i zmniejszenia różnic między regionami.

- Współpraca w dziedzinie edukacji -

8. Komisja podkreśla rolę polsko-niemieckiej współpracy edukacyjnej. Komisja z zadowoleniem odnotowuje kontynuację polsko-niemieckich projektów edukacyjnych oraz trwającą ożywioną wymianę na poziomie Komitetu ds. Edukacji na temat innowacji w szkołach i szkołach wyższych oraz bieżących zagadnień, które wpływają na krajobraz edukacyjny obu krajów, uwzględniając również ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19. Komisja docenia wysiłki i środki podjęte przez władze wojewódzkie, samorządowe i landowe w celu kontynuowania edukacji, szczególnie w obszarze przygranicznym, również w warunkach pandemii.
9. **Kształcenie ogólne:** Komisja z zadowoleniem przyjmuje dalszą intensyfikację wymiany poglądów i doświadczeń w obszarze kształcenia ogólnego. Komisja zauważa, że różnorodność jest jednym z głównych wyzwań stojących przed systemami edukacji. Zarówno uczniowie, jak i nauczyciele powinni być wspierani w zdobywaniu umiejętności cyfrowych. W tym kontekście Komisja rekomenduje krajom związkowym wdrażanie strategii Stałej Konferencji Ministrów Edukacji, Nauki i Kultury Krajów Związkowych pt. „Edukacja w świecie cyfrowym”.

10. **Nauka języka:** Komisja podkreśla znaczenie szerokiego dostępu do ofert nauki języka sąsiada, tj. polskiego i niemieckiego, jako języków obcych, ojczystych i kraju pochodzenia oraz - w ramach dostępnych zasobów - dalszej promocji nauki języka sąsiada, zgodnie z polsko-niemieckim Traktatem o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy oraz zgodnie z zaleceniami dokumentu strategicznego KMK „Wspieranie nauczania języka polskiego jako języka kraju pochodzenia”.
11. **Kształcenie zawodowe:** Komisja podkreśla dobrą realizację projektów współpracy transgranicznej. Komisja opowiada się za wspólnym doskonaleniem zawodowym nauczycieli w obszarach IT kształcenia zawodowego, w oparciu o wspólny program doskonalenia zawodowego.
12. **Szkolnictwo wyższe:** Komisja opowiada się za dalszym pogłębianiem dialogu na temat ogólnych zagadnień polityki uniwersyteckiej, a także konkretnych wyzwań oraz wymiany informacji, doświadczeń i przykładów najlepszych praktyk. Powinny być wspierane wysiłki szkół wyższych, aby dalej rozwijać cyfryzację nauczania i badań, a tym samym zwiększać ich atrakcyjność. Komisja z zadowoleniem odnotowuje fakt, że mimo trudności oraz ograniczeń związanych z pandemią COVID-19, polsko-niemiecka współpraca akademicka i naukowa była realizowana, a programy jej wsparcia nie zostały zawieszone.
- Komisja przyjmuje do wiadomości, że międzynarodowa mobilność uczniów, studentów i nauczycieli ma zasadnicze znaczenie dla kształtowania polsko-niemieckiego krajobrazu edukacyjnego i dlatego należy ją nadal wspierać.

- Inne inicjatywy współpracy transgranicznej -

13. **Partnerstwa miast:** Komisja uznaje aktywność polsko-niemieckich partnerstw miast za istotny wkład w pogłębianie polsko-niemieckich stosunków i z zadowoleniem przyjmuje opracowanie badania przez Niemiecki Instytut Spraw Polskich (DPI) w Darmstadt oraz Instytut Spraw Publicznych (ISP) w Warszawie, które dostarcza informacji na temat aktualnych możliwości i wyzwań polsko-niemieckich partnerstw miast.
14. **Wyniki raportu Izby Przemysłowo-Handlowej Wschodniej Brandenburgii „Dojazdy do pracy w czasie pandemii”:** Komisja przyjmuje z zadowoleniem przeprowadzenie raportu analizującego dane z programu dla pracowników transgranicznych kraju związkowego Brandenburgia, mającego na celu wsparcie polskich pracowników w Brandenburgii podczas zamknięcia granic wiosną 2020 r. Komisja uznaje badanie za ważny wkład w podkreślenie znaczenia pracowników transgranicznych dla gospodarki i wspólnego życia na polsko-niemieckim pograniczu. Opracowanie zawiera ponadto zalecenia dotyczące działań na rzecz poprawy ramowych warunków dalszej integracji polsko-niemieckiej, w szczególności w obliczu wyzwań dla pracowników transgranicznych w trakcie pandemii COVID-19.

XXXI posiedzenie Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej odbędzie się w 2021 roku na terenie Niemiec. Informacje o terminie oraz miejscu obrad zostaną podane przez sekretariaty.

Warszawa / Berlin, dnia 14 stycznia 2021 roku

Mariusz Boguszewski

Dyrektor Departamentu Spraw
Międzynarodowych w Ministerstwie Spraw
Wewnętrznych i Administracji
Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodniczący polskiej części Polsko-
Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds.
Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

Anke Meyer

Ambasador, Pełnomocnik ds. Relacji
z Państwami Członkowskimi UE oraz
Współpracy Przygranicznej i Regionalnej
w Federalnym Ministerstwie Spraw
Zagranicznych

Przewodnicząca niemieckiej części
Niemiecko-Polskiej Komisji Międzyrządowej
ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej

